

PLENITUDO GLORIÆ
CÆLESTIS, ET TERRESTRIS,
QUA

S. JOANNEM
NEPOMUCENUM,

METROPOLITANÆ ECCLESIAE PRAGENSIS

DIVI VITI OLIM CANONICUM,
ET COLLEGIATÆ AD OMNES SANCTOS
DECANUM, TUM MARTYREM CHRISTI INVICTIS-
SIMUM, NUNC REGNI BOHEMIÆ, ET FAMA

PERICLITANTIUM PECULIAREM

OMNINO

PATRONUM

Condecorare dignatus est DEUS,

Post Assertos Eidem MAGNO SANCTO Publicâ Ecclesiæ Romanæ

Approbatione Consuetos Cælitum Honores

Omnium universim Ejus Clientum,

Ac nominatim

è Carolinensibus Thermis revertentis,

SUÆ SACRATISSIMÆ MAJESTATIS

ELISABETHÆ,

ROMANORUM IMPERATRICIS

AUGUSTISSIMÆ

Oculis

In Primum Dulix Suæ Homagium

à Celsissimo Principe, atque Archi - Episcopo Pragensi

FERDINANDO

è Comitibus de K H Ü N B U R G,

& Reverendissimo, semperque Fideli

CAPITULO

in prædicta Castri Pragensis Ecclesia

Historico-Symbolicè representata Die IV. Nonas Julii,

ANNO A PLO D. IOANNIS OBITU SVPERA TRECENTOS NONO,

ATQVE TRICESIMO.

Vetero-Pragæ, Typis Wolfgangi Wickhart, Archi-Episc. & Inclytorum Regni Bohemiæ Statuum Typographi.

*Bibliotheca
Lipovlensis*

Impleta sunt tandem non Bohemiæ modò, sed totius penè Orthodoxi Orbis longa desideria, posteaquam currente hoc Anno, VII. Idus Junias Sanctissimus D. N. INNOCENTIUS XIII. Pontifex Maximus, promovente imprimis negotium Augustissimo Imperatore Nostro CAROLO VI. & Augustissimâ Ejus Coniuge Imperatrice ELISABETHA, non modò *Publicum* Gloriosissimo Indigeti Nostro S. JOANNI NEPOMUCENO *Cultum* (qui jam *Quartum in Seculum* ei à Populo deferebatur) è Vaticana Petri Cathedra *approbavit, confirmavitque*, verum etiam *adauxit*, atque de Beato illo Cælite *Missam* deinceps celebrari, & *Horas Canonicas* recitari indulxit, decrevit. Quanta Regni hujus, quanta Orthodoxorum omnium exultatio! Obturata videmus ora sacrilegè (quamvis plerumque non impunè) hæctenus obtrectantium: JOANNEM A ROMA NESCIRI. (a) Româ loquente obmutuit Livor; Joannis verò Gloria *augen* suam attigit.

Communibus his Gaudiis ut velificarentur cum Archi-Præsule suo Pragenses Metropolitanæ Capitulares, in diem IV. Nonas Julias Celebritate indictâ, splendidissimo, quoad licuit, apparatu tam Ecclesiæ suæ Arcensis Propylæum, & Atrium, quàm Ecclesiam ipsam undequaque exornavêre. Occurrebâtque accedentibus in ipso spectaculi ingressu, Triumphali insistens Portæ accincta volatui *Fama*; quæ Chronographico sequente ad Celebritatem omnes invitabat:

ADESTE REGNI INCOLÆ, ACCOLÆ, CONVENÆ,
ATQVE RATIFICATOS AB VRBE HONORES
SANCTO IOANNI DEFERTE!

Quæ verba ad priscam Præconum Romanorum, Festa, atque Ludos Publicos indicentium Formulam accommodata, pendenti à Tuba Fama Vexillo inscripta legebantur.

Indè progredientium implebat oculos Ecclesiæ Facies; quæ *centum quadraginta pedes geometricos* alta, atque utrinque penicillò

Opus

(a) Apud Balbin. in Vita S. Joannis cap. 7. pag. 111.

Opus Gothicum imitante (vel hinc opportunius, quòd Ecclesiam ipsam opere eodem constructam videre est) architectonicè exornata mediò *Cælum Empyrium* referebat. Apicem arcuatim ambibant prægrandes *Ærei inaurati Radii*. Aptè. Ecclesia quippe hæc *Cælicis fulgoribus* non semel radiasse apud Scriptores legitur. (b) Locò altissimo effigiata spectabatur *Divinissima Trinitas*. Indè *Virgo Mater* cum *Sponso Virgine*, cæterisque Regni Nostri *Indigetibus*, ac *Patronis*. Atque eorum deinceps *Gloriæ* futurus particeps, lucida attollebatur in nube **JOANNES NEPOMUCENUS**. Cujus Cælestem Triumphum graphicè explicabat è sanctioribus deprompta paginis (c) atque aureis expressa literis admiratio: **ECCE QUOMODO COMPUTATUS EST INTER FILIOS DEI, ET INTER SANCTOS SORS ILLIUS EST!**

Cæli hanc Imaginem excipiebant, quæ Joanni nostro *Gradus* erant ad *Cælum*, per totum Fabricæ pectus hinc inde convenienter dispositæ Consummatissimæ Ejus *Virtutes*. Quarum in medio Cælestis Genius Joanneam *Apotheosin*, & **INTER SANCTOS SORTEM** suffragiis ipsarum jure adscribebat, grandiori inscriptam clypeo præferens epigraphen:

CONSPIRANTIBUS VIRTUTUM OMNIUM SUFFRAGIIS.

Et *Virtutes* quidem nominatim spectabantur sequentes, ordine sequenti: *Religio*: tres *Theologicæ*: *Fides*, *Spes*, & *Charitas*; tum *Cardinales* quatuor: *Prudentia*, *Justitia*, *Fortitudo*, *Temperantia*. Quarum rursus singulis singulæ comites assistebant: *Prudentiæ Taciturnitas*, *Liberalitatis Justitiæ*, *Patientiæ Fortitudini*, atque *Temperantiæ Castitas*. Præter has etiam utrinque seorsim *Magnanimitas*, & in **DEUM Fiducia**. In imò denique *Virtutum omnium Fundamentum Humilitas*, atque omnium *Coronis Constantia* in summo.

Hæ verò omnes Joanni quoad vixit familiarissimæ quàm jure ac meritò Apotheosi illius candidos calculos contribuissè adstruantur, demonstrare prolixum foret; imò & supervacaneum. Cùm id tot Vitæ ejus Scriptores, ac nominatim Anonymus ille, & Sancto viventi Synchronus, qui in Bibliotheca Metropolitana MS. asservatur, tum Hagecus, Dubravius, Pontanus, Salius, Crugerius, Pessina, Macarius, Henschenius, Balbinus, (d) aliique plures abundè præstiterint. Horum authoritati Historia omnis, ad quam in præsentī apparatu Symbolica Poësis alluserat (ut istud semel pro semper moneamus) insistit, & innititur. Plura qui volet, hos adeat.

A 2

Bases

(b) Vid. Pessinam in Phosphoro septicor. locis aliquot. (c) Sap. 5. v. 5. (d) Parte I. Bohemice Sanctæ §. 59.

Bases prædictis *Virtutibus* substratæ, atque per geminam seriem deductæ complura mixtim ostentabant Symbola. Quorum omnia ad aliquam superstantium Virtutum referebantur, & alludebant. Notabiliora, & obscuriora obiter attingimus.

Symbolum in serie Superiori medium, per latera aliquot continuatum, *Horti* exhibebat effigiem. Ubi in areolas suas divisi omne genus *Virtutum Flosculi*, *Granadillæ Religionis*, *Humilitatis Violæ*, *Constantiæ Amaranthi*, *Rosæ Patientiæ*, *Castitatis Lilia*, &c. pulcherrimè vernabant. Ex his adsidens *Gloria Cælestis* Coronam texebat Joanni, varietate ipsâ elegantem. Cum lemmate: *Ex omnibus unam*.

Symboli hujus dextram & sinistram *Religionis*, & trium Virtutum *Theologicarum* occupabant emblemata. Ac Religio quidem Joannis (qui ut à Parentibus in *Templo* exoratus, ac penè inter *Aras*, & *Altaria* natus est, ita in *Templo*, & inter *Altaria*, ut Balbinus loquitur, (e) *versans* adolevit, atque consenuit) aptè primum repræsentabatur in *Ignè Vestali*, qui in *Templo* accensus, Aris lucebat, quoad extingueretur (& sanè nascentem Joannem cælitus etiam in *Ignè* præfiguratum novimus.) Cujus proinde aptum hoc Symbolum, apta symboli epigraphe: *Domus est mihi patria Templum*.

Succedebant tria alia hieroglyphica ejusdem argumenti. Quorum ultimum *Philemonis*, & *Baucidis*, Religiosissimorum Conjugum, qui ob pietatem erga Superos in Arbores Diis sacras conversi (f) fabellam repræsentabat. Hi verò conveniens Joannem in *DEUM*, *DEI param*, & alios *Cælites* Pietatis emblemata. Cui subscriptum Ovidianum è præfata Fabula hemistichon: *Ita qui coluere, colantur*.

His ex parte sinistra respondebant ad *Fidem* Joannis pertinentia Symbola totidem. Primum, ubi in *Valle inter umbras* confidens *Cælum* speculabatur Geniolus, Joannem in *Valle Montis Viridis*, in Vicino *Clarevallensium Alumnorum Cœnobio umbrosa*, seu *obscura Fidei Orthodoxæ Mysteria* didicisse innuebat. Lemma adjectum: *Quæsi in vallibus umbras*.

Postremum, ubi *Moldavæ* supervolitans, & *Ecclesiam* Metropolitanam alis suis obumbrans, eadèmq; adversus inimicum *Anserem*, ejusque sequacium *Malarum Volucrum* cohortes protegens *Varidicus olor*, Joannem nostrum, *Fidei sanctæ* defensorem indefessum, Joannis *Hussi* (qui Bohemis *Anser*) nefariam Hæresim & prævidisse in spiritu, & prædixisse, & quoad vixerat, à sacro Ecclesiæ Bohemæ *Capitolio arcuisse*, atque authoritatis, & sapientiæ, scientiæ.

(e) In Vita *ata* cap. I. (f) Vid. Ovid. *Metam.* 8. à versu 614.

scientiarumque omnium, sed *Theologiae* imprimis praesidio repulisse denotabat. Cum epigrapha: *Non praevalet Anser Olori*.

Excipiebat *Fidem Spes*; ad quam proximi quatuor Emblematici iconismi argumento eidem consonantes ordinabantur. In primo Geniolus Mari turbido *nausfragans*, *anchoramque* è navi jaciens, significabat: Joannem etiam inter *fatales Aquas* suas animò per *spem* Aeternorum arrecto usque perstitisse. Hæc melior *Anchora*. (g) Cujus epigraphæ: *Tumidis solamen in undis*.

Parte adversâ seu à dextris, eadem serie in ultimis quatuor symbolis ardentissimam illam, & quam *aquæ multæ extinguere non poterant*, nec *Flumina obruere*, (h) *Charitatem* expressam videre erat. Hanc præcipuè effigiabat *Ignis ille Artificialis*, *Fulmineo* similis, qualem mediis etiam *in undis ardere*, nec *extingui* posse nonnulli existimant (quod & de *Navibus* ab Archimede Syracusio *Ignem Solari* succensis quidam (i) adstruxere.) Cui apposita inscriptio: *Ardet & inter Aquas*. Quod *Charitati* Joannæ Symbolum ante nos Cælum ipsum jam olim posuit, dum sacram ejus Mortem *ardentibus in Mol-dava Flamminis* illustravit.

Series emblematum inferior *Cardinalium Virtutum* quaternionem, totidemque *comites* earum respectabat; & perinde ut superior bifariam secabatur. Parte dextrâ in Symbolo priore *Prudentiam* Joannis (quæ ei in negotiis tractandis summa, & ob *Spiritum* insuper *Propheticum* præstantior) figurabat *Bifrons ille Janus*. Vel hinc aptum Joannis emblemata, quod Bohemismo nostro (k) suffragans tersior Latinitas *Joannem*, & *Janum* cognomines efficit. Unde lemma: *Et nominor, & sum*.

Huic respondens hieroglyphicum sinistrum, *suum cuique* tribuentis *Justitiæ*, eam in Geniolo Aris adgeniculante, & dextrâ quidem *thronus DEO* adolente, sinistrâ autem *numisma Censûs Cæsari* persolvente repræsentabat. Certè enim Joannes, & quæ *DEI* erant *DEO*, & (quoad Cæsar nihil contra *DEUM*) quæ *Cæsaris Cæsari*, (l) multiplex, inquam, fidele obsequium, *Præsul* nempe, & *Aulicus* reddidit; atque sic *Justitiæ* omnem adimplevit. Unde & lemma: *Cuique suum*.

Symbolum seriei inferioris à dextris quartum, cæterisque spatiofius, *Prudentiæ* pedisequam *Taciturnitatem* proponebat in *Pisce*; quem Geniolus coronatus *de Ponte in aquas* deturbabat. Cum inscriptione: *Hæc Pisces nil pœna nocet*. Eandemque Joannis Virtutem duo alia utrinque emblemata paulò aliter designabant.

(g) Ad Hebr. 6. v. 19. (h) Cant. 8. v. 7. (i) Vid. Collect. Bajer. Lib. 6. c. 11. (k) Bohemis enim Joannes Jan; uti & tersius Latine loqui volentibus Janus. (l) Matth. 23. v. 21. &c.

His respondebat à sinistris symbolorum alia trias; quæ ad satellitem *Iustitiæ distributiæ Munificentiam* Divi nostri, Magni videlicet *Eleemosynarii* referebatur. Sensus idem omnium. Medio, & spatiosiore Baseos latere *Nubes* volabat candida, refulgens, ac opibus facta. Quam vicinus *Sol* (putà *Charitatis*) resolvebat in *pluviam Auream* illi, & Fabulosæ similem, quali *aureis* illis *ætatibus* cælum pluisse creditur. (m) Infra pariter Messes fluctuabant *Aureæ*. Lemma: *Quâ rapitur, datat.*

Symbolo in serie dextra septimo *Fortitudo* delineabatur Joannis. Qui strenuissimus Præsul labascentem Ignavissimo sub Principe Pragensi Ecclesiam, ut olim pro *Atlante Hercules* cælum humeris suis diu sustinuit, conatibus impii Cæsaris obstitit, cum *Monstris Vitiatorum*, cum *septicipite* jam tunc emergentis *Hæreticæ Hæreseos Hydra*, cum *Cerbero, infernali* (n) atrox bellum gessit, quoad vitam ipsam in acie poneret. Unde eum & *Herculis* hic adumbrare effigie visum; quem *Herculeo* cultu *Bohemici Leonis* exuviae ornabant; suæque *Joannem Patriæ*, & *Patriam Joanni* tacite adaptabant. Cum lemmate: *Decuit Leo, & ille Leonem.*

Huic respondens emblemation à sinistris *Temperantiæ* erat Joannæ consecratum: & *Fluvium* inter amœnissima *Tempe*, desertaque horridissima *equalibus ripis*, *equali cursu* defluentem objectabat. Nec verò secus Joannes *Adversa* inter, ac *Prospera*, *Palatinas* inter *delicias*, & *Honores Ecclesiasticos*, interque *contemptus* & *tormenta* semper idem. Lemma Symboli: *Non hæc exundo, nec illic.*

Ultima quatuor dextrarum inferiorum baseon latera comitem *Fortitudinis Patientiam*, sinistrarum porrò filiam *Temperantiæ*, *Castitatem*, utramque Joanni domesticam, symbolicè producebant. *Patientiæ* præcipuum emblemata ostentabatur in *Palma*, *Crucum* variarum *pondere oppressa*. (o) Innuebaturque, Joannei *Martyrii Palmam* longâ *Viri Sancti Patientiæ* excrevisse. Neque enim pauca, etiam ante *Martyrium*, à Rege impio, ab Aula scelerata, à gliscente jam tunc *Hæresi* Martyr noster *pertulit*; quibus, ut virtuti cuique sui sunt gradus, ipsum ad *Martyrium* sensim disponebatur. Vide *Biographos*. Lemma Symboli: *Hoc pondere creverat Astris.*

Néve tribus residuis sat per se claris hieroglyphicis, quibus idem ejusdem Virtutis argumentum, deinceps immoremur, *Castitatis* (ob quam Joannes vulgò *Sacerdos Pudicus* audit, (p) quam in medio *seculi nequam*, in penetralibus *Aulæ impurissimæ* feliciter custodivit, quam *illibatam tumulto* intulit) *Castitatis*, inquam, Joannæ

neæ

(m) Vid. Ovid. Lib. 4. Metam. v. 611. & Bissel. in Icar. n. 122. (n) Vid. Gess. Voce Hercules. (o) Vid. Gell. Lib. 3. cap. 6. &c. (p) Vita Scriptor. S. Joann. Contemporaneus supra cit.

neæ egregium emblema, *Ætnæ Nives*. Mons enim *Ætna*, effi-
gnibus ac fumô decolor, tamen Claudiano canente (q) *scit nivi-*
bus servare fidem. Unde aptum emblematis lemma: *Non fumus, non*
flamma nocet. Residuorum allusiones partim per se rursus, partim
ex dictis sat intelligi poterant.

Magnanimitatis simulacrum sustentans *Basis Tempestate* turba-
tum æquor denuò offerebat spectantibus; & in hoc *Naves geminas*.
Grandem alteram, & *decumanis* quibusque *Fluctibus* repellendis pa-
rem; alteram *Minutam*, & *humilem*, ab exsurgente unda jam penè
obrutam. Lemma: *Magnis non nisi Magna resistunt*. *Ingenti* verò
animô Joannem nostrum fuisse oportuit, qui *Coronatas* preces, mi-
nâsque rejiciens, impii *Cæsaris* voluntati tam constanter resisteret.
Atque hoc imprimis pictura innuerat.

Fulcimen, cui Joannæ in *DEUM Fiduciæ* effigies inniteba-
tur, Geniolum proponebat *statuâ pusillum* (talis in oculis suis Joan-
nes) *manui è Cælo exporrectæ fidentem*, & cum *Gigante Coronato*
luctantem. Cujus Symboli sensus patet è priori. Hôc enim Joan-
nis cum *Potente Tyranno certamen* denotatum. Ad quod sese ille,
ut Scriptores perhibent, (r) imploratô cælitus auxiliô tam operosè
præpararat. Lemma: *Me nulla potentia sternet*.

Humilitatis sustentamentum ornatûs gratiâ pro Symbolo habe-
bat *humî repentem Violam* (*Humillimi Antistitis* nostri typum insi-
gnem) quæ *calcata* odorem afflat suavissimum. Cum Lemmate:
Nobilius calcata fragrat.

Basin denique *Constantiæ*, quæ *Magnanimitati*, & *Fiduciæ*
media, *Virtutes omnes*, *eminentior omnibus*, ut solet, *coronabat*, vor-
ticibus circumdatam *Fluctuum Cautem* sinu complectebatur. Hanc
Undæ, *Venti*, *Fulmina* nequidquam impetebant. Inde occasio
lemmati: *Nec Flamma, nec Aura, nec Unda*. Et sanè pariter D.
Joannem nostrum, nec *Favorum Favonii*, nec *Minarum Aquilo-*
nes, nec *Fulmina Furorum*, nec *Flammæ*, nec *Aquæ* à statione Vir-
tutis removere poterant.

Porro quemadmodum in Propylæo *Ecclesiæ Majoris Vitane*,
ceu jam dictum, exhibebatur D. Joannis Nepomuceni cum ceteris
Sanctis *Indigetibus* nostris *Gloriæ Cælestis Societas*, ità in superficie
ante Ecclesiam ipsam consistentis *Adalbertini Sacelli*, in decem Histo-
rico-Symbolicis Iconismis repræsentabatur ejusdem cum iisdem San-
ctis *Morum Affinitas*, & *similitudo Virtutum*, quâ hanc eorum in cæ-
lo *Societatem* & *Gloriæ communionem* ille in terris versans prome-
ruit,

(q) Lib. I. de Raptu post med. (r) Vid. Balb. cap. 5. Vita.

ruit, atque pari cum illis *sorte & Beatitudinis æternæ consortio* dignus effectus est.

Ipsa igitur Sacelli præfati frons *S. Joannem* nostrum unà cum *S. Wenceslao*, *S. Adalberti* latus stipantem (quasi hi *Tres* simul de negotiis, ac rebus Patriæ consultarent) proponebat ob oculos; atque innuere videbatur admirabilem illum *Zelum*, quò ad exemplum *S. Wenceslai*, atque *Adalberti*, *S. Joannes Nepomucenus Bonam proximi*, & *Patriæ universæ Publicum* semper cordi habuit, pro viribus procuravit, atque etiamnum procurare non desinit. Etsi enim omnes *SS. Patroni* nostri necessitatibus Patriæ Publicis sint intentissimi, id tamen de his potissimum Tribus ex Historia constare, *Balbinus*, (s) & alii Scriptores nostri docent. Quibus proinde ità ibi expressis pro lemmate additum Hendecasyllabon:

HIC TUUS CZECHIA EST TRIUM- VIRATUS.

Latus Sacelli primum à dextris explicabat priorem Iconismum Historicum Symbolicò; & repræsentabat *Vaticinium* vetus *Libussæ*; quæ, ut legitur apud *Cosmam*, (t) de Urbe Pragenfi tunc condicpta loquens: *Hac*, inquebat, *in Urbe olim Binæ Auræ ascendent Olivæ*, quæ cacumine suo usque ad septimum penetrabunt Cælum, & per totum mundum signis, & miraculis coruscabunt. Has in hostiis, & muneribus colent, & adorabunt omnes Tribus Terræ Bohemiæ, & nationes reliquæ. Una ex his vocabitur *Wechlawa*, Latine Major Gloria, altera *Tießivoga*, Latine Exercitus consolatio. Igitur in Iconismo exhibebatur *Triurbs* Praga, Regni nostri Caput, & ex ea erumpentes *Duæ Olivæ Auræ* usque ad Cælum protensæ. Quibus se sociabat deinceps *Tertia*, ex ipso Pragam interfecante *Moldava* in altum exurgens, prioribus duabus magnitudine & decore par. Quæ *S. Joannis* nostri Emblemata; cum Lemmate desuper:

TRIPLICI REQUIESCO SUB UMBRA.

Nimirum vivente *S. Joanne Nepomuceno* Praga Regni Caput hæctenus *Biurbs*, post fundatam à *Carolo IV. Cælare* An. 1348. (u) *Novam Civitatem* evasit *Triurbs*; atque ità Regnum eatenus *Biceps*, *Triceps* effectum est. Cum igitur hucusque umbrando huic Capiti duplex *Olivæ* suffecerit, deinceps tamen eidem de *Olivæ Tertia* Superi providere. *Triurbi Umbræ Triplici* opus videbatur. Quod & innuebat subjectum Epigramma:

Tertia

(s) In Vita *S. Joannis* cap. 7. pag. 110. &c. (t) Lib. 1. Hist. Boh. videatur & Balb. Lib. 1. Miscell. cap. 19. §. 4. (u) *Weslavy*. in Calend. Hist. &c.

Tertia cum Geminis Regni Caput umbrat Olivis.

Aptè. Jam Regnum cœperat esse Triceps.

Latus Sacelli primum à sinistris secundam Libuffææ Prophetiæ partem de *Nominibus Sancti Wenceslai*, & *Adalberti* complectebatur. Nomen igitur *S. Wenceslai* (quod *Majorem Gloriam Bohemis sonat*) præferebat, & *Laurô* coronabat *Gloria*; Nomen verò *S. Adalberti* (quod in lingua nostrate *Belli Consolatio*) *Bellona*. Quibus adfidebat una *Gratiarum*, & *Joanneo* Nomini (quod *Gratiam* interpretamur) *Laureolam* cæteris parem apponebat. Lemma desuper è verbis Philosophi: (x)

TRIA SUNT HÆC OMNIA NOBIS.

Epigramma infrà:

Gloria Major Hic est: Hic Consolatio Belli:

Hic Gentis nostræ Gratia. Pulchra Trias!

Latus secundum à dextris, ostendebat *S. Joannis Nepomuceni* cum *S. Vito M.* in virtute nexum. *S. Vitus*, *S. Modesti* gnavissimus discipulus, ab ore Magistri sui ita pependerit, ut quemadmodum *Vitæ* ejus Scriptor (y) testatur, *pauca loquens, multa audiens* præscriptam Bonis Discipulis legem optimè adimplerit, & Christianâ Philosophiâ Pythagoricam longè superârit. Tantus amator *Silentii*, ut & *Luscinolæ* circa ejus Festum *elingues* obmutescant. Unde tritum illud: *Ad Festum Viti mœrens Philomela silescit*. Quasi nimium ab hoc *S. Martyre* *silere* didicisset. Sancti pariter *Joannis* nostri notum *Silentium*, & *Vitanæ* Ecclesiæ Præsule dignum. Aptè igitur in prospectu Iconismi præsentis exhibebatur hæc Ecclesia; & juxta eam nubi insidens *S. Vitus*. Nec procul hinc in Arbore tacens *Philomela*. Cujus tamen cantum adstans imperiosior *Tyrannus*, sed frustra, exspectabat: Illustrante picturam epigraphâ:

PLACUERE SILENTIA VITO.

Quam ipsam adjectum Epigramma his verbis etiam reddebat clariorem:

Frustrâ Sacrilegas, Cæsar Piger, arrigis aures;

Devota hæc Vito est; nîl Philomela canit.

B

Latus

(x) Arist. Lib. 1. de Cœlo cap. 1. (y) Citatus, si memini, apud Engelgrave.

Latus secundum à sinistris, S. Joannis Nepom. cum S. Sigismundo R. connexionem complectebatur. Quæ in eo consistebat: quod uterque Horum dignam Martyre *Fortitudinem* eodem penè *Martyrii genere*, uterque adversus Tyrannum Coronatum, hic *Clodomirum*, ille *Wenceslaum*, pari animò demonstrarint. Nec secus enim ac Sigismundus, teste Baronio (z) & aliis, in *Puteum*, ità Joannes in *Moldavam* præceps actus certamen suum peregit. Utriusque annua celebritas in *Majo*. Ambo igitur aptè *Rosacei* instar *Floris*, ille è *Puteo*, hic è *Moldava*, usque ad *Cælum* sese attollentis proponebantur. Adjecto penès *Hortulani* habitu Mense *Majo*. Epigrapha superior erat:

AMBO RIGAMUR AQUIS.

Infrà sequens legebatur Epigramma:

*Nos ambos Paradisus habet; Majus colit ambos;
Ambo sumus Flores; Ambo rigamur Aquis.*

Latus tertium à dextris, S. Joannem nostrum cum D. Ludmilla comparabat. Atque comparatio in eo consistebat; quod illum perinde, ac istam par *Benignitas*, *Affabilitas*, *Clementia*, *Misericordia*, *Liberalitas*, atque aliæ complures Virtutes, non solum DEO, sed etiam *Homini*bus & *Populo* admodum fecerint *Amabilem* & *Gratiosam*; ut non absque omine isti quidem *Ludmillæ*, seu *Lidumilæ*, hoc est *Populo Charæ*, & *Gratiolæ*, illi autem *Joannis*, hoc est, *Gratiæ* nomen in *Lustrico Fonte* obtigerit. Unde Lateris hujus Iconismus *Gratias Geminas*, duo hæc Nomina *Cordibus* inscribentes, Tertiâ suggerente *sepia*m, repræsentabat. Cujus Lemma:

PAR HIS VIRTUS IN DISPARE SEXU.

Epigramma:

*Ejusdem vobis etymi dat Gratia Nomen;
Par Virtus tali Nomine digna fuit.*

Latus tertium à sinistris, S. Joannem nostrum, S. Ivano Eremitæ commetiebatur. Par utrique *Pietatis* amor. Ob quem alter *Aulam* odiò habuit; alter ab *Aula* odiò habitus est. Juxta illud celebre *Lucani*: (a)

*Exeat Aula,
Qui volet esse Pius.*

(z) In Martyrolog. Romano &c. (a) Lib. 8. Pharsaliæ.

Hic ergo repræsentabatur in prospectu Aula Regia. A dextris Ivanus *Aulam fugiens*, & *Eremô* commutans; Joannes Nepomucenus *Aulæ Impiæ odiô Martyr* à sinistris. Augebátque Syntheseos vim: quòd Slavis nomen *Ivan* idem prorsus sit, ac *Joannes*, seu *Jan*. Porro eadem prorsus *Tertii Joannis*, putà Baptistæ fors; cui item *Aula* perinde inimica ac is *Aulæ*. Lemma:

AULÆ HOSTES, PIETATIS AMICI.

Epigramma:

*Quòd pius est, illi sua displicet Aula Joanni;
Joannes Aulæ displicet iste suæ.*

Latus quartum à dextris demonstrabat, quomodo *S. Joannes Nepomucenus*, & *S. Procopius* multis omnino *Virtutibus*, ac nominatim *Orationis* studiô gemelli; quod & *Vita* Utriusque pluribus testatur. Hic *Affinitatem* istam *Virtutum* quadantenus symbolicè significabat *Affinitas Fluminum*, quæ alter *Vitâ*, alter *Morte* suâ consecrârunt. *Sazava* enim, ubi *Procopius* vixit, & *Moldava*, ubi *Joannes* *Mortem* pro Christo oppetiit, tam sunt *affines Fluvii*, ut & prope *Pragam* in unum coalescant. (b) Lemma:

MORES, ET FLUMINA JUNGUNT.

Epigramma:

*Sazava Procopii, Joannis Moldava Flumen
Quòd Geminis Pietas Hisce sit una, probat.*

Latus quartum à sinistris Analogias inter *S. Joannem*, & *Norbertum* continebat; ac parem imprimis utriusque *Magnanimitatem* exhibebat hieroglyphicô. Et sanè sicut *S. Norbertus* omnibus *Christi Hostibus* magnanimiter restitit, atque ideo multorum odia incurrit, exorientem *Tanchelini* Hæresim extinxit: ità *Joannes* omnes *DEO* inimicos conatus magnô animô repressit, *Cæsaris* ipsius odium contempsit, Hæresim *Joannis Hussi* jam tunc gliscentem prævidit, & nè vivente se caput attolleret, vetuit. Utriusque igitur *Magnanimitatis* emblema, duo spectabantur *Montes*: *Mons Præmonstratus*, *Candore notabilis ipso*, (c) & *Mons Viridis*. Quorum alter *S. Norbertum* *Cælo*, alter *S. Joannem* *Mundo* nasci viderat. Ibi illum orantem, hinc istum nascentem adjecit *Penicillus*; & Poësis Lemma:

B 2

MEN-

(b) Videatur Balb. Dec. I. Miscell. Lib. I. cap. 23. &c. (c) Est hemislichon Ovid. L. I. Met. v. 169.

MENTIBUS EXÆQUANT MONTES.

Atque Epigramma:

*Hæc Præmonstrati, Viridisque hæc Culmina Montis
Excelsæ istorum Symbola Mentis erant.*

Denique ut *Frontem Sacelli S. Wenceslaus*, ita *Sacelli tergum* fidissimus *S. Wenceslai Comes*, & *pedisequus B. Podivinus* jure merito occupabat, eoque in loco cum *S. Joanne* in comparisonem veniebat. Et verò sicut *S. Wenceslai vestigiis* adhæsit *Podivinus*, (d) ita utriusque *Joannes Nepomucenus*. In eo reluxit imprimis utriusque in *Thaumaturgam Boleslaviensem*, & alios *Calites Pietas*. Nec secus ac *Podivinus in Itinere Boleslaviensi*, ita & *Joannes ex eodem Itinere redux* Martyriò sunt coronati. Igitur repræsentabatur isthic denudò *S. Wenceslaus in Cælo*, *Laureatus* ipse, & geminam aliam *Laureum* manu præferens. Relictis ab eo *vestigiis* insistebat *Podivinus*, & *vestigiis utriusque Joannes*. In prospectu picturæ *Vetus* apparebat *Boleslavia*: unde nimirum etiam *S. Wenceslaus ipse in Cælum* olim transiisse noscitur. Lemma:

EADEM VESTIGIA DUCUNT.

Epigramma:

*Cæli ad Lauretum nos Boleslavia misit.
Wenceslaë præis; Dux Bonus es, sequimur.*

Hæc in superficie *Adalbertini Sacelli*. Cæterum nè tot tantis *Virtutibus*, tamque absolutæ *Joannis Sanctitati* sua defuisse viderentur *Testimonia*, atque *Divinitatis Sigilla*, *Miraculorum* quoque *Majestatem* in scenam istam producere libuit. Quatuor per totidem *Areæ* angulos splendore *Triumphali* assurgebant *Moles*. In harum igitur *Fastigiis Miracula quatuor*, ex innumeris propè, quæ *Magnus hic Thaumaturgus* hucusque patravit, delecta spectare erat. Vel hinc notabiliora, quòd *Prima*, & post ipsum mox *Sancti obitum* in *Elementis singulis* eo auspice contingere. Ut ex his adeò solis *Ejus* in *sublunaria ista universale* quoddam, & *Divino* quadantenus simile *dominium* abunde cognoscatur. Præfatarum igitur *Molium* apices quatuor *Colosseorum Atlantum*, seu *Telamonum* paria singulos *Elementorum Orbes* substratis attollebant *cervicibus*. Ibi *Flammeam Ignis Sphæram*, alibi *Orbem Aëris Candidum*, hinc *Ceruleam Aquæ*, illic

Viridem

(d) Nota Historia: quam apud nostros Scriptores legere est passim.

Viridem Globum Terræ ipsis Colorum indiciis distinxisses. Subjectis in Epigraphis deprædicabant *Thaumaturgi potentiam* subjecta *Elementa*, & *Protopopejæ* beneficiò ita loquentia inducebantur.

Ignis: JOANNES MEDIIS ME VIVERE FECIT IN
UNDIS.

Aër: AT MIHI CÆLESTES PARADISI AFFLA-
VIT ODORES.

Aqua: NUNC MINUI NOSTROS, NUNC FECIT
CRESCERE FLUCTUS.

Terra: DIVITIAS TERRÆ CÆLO SERVIRE COEGIT.

Carmen primum ad delapsas *Cælô in Moldavam*, & circa Joannis submersi Corpus conspicuas *Flammæ*: Alterum ad Cælestem illam, quæ ex eodem S. Corpore, cum apud RR. PP. Cyriacos jaceret depositum, effundebatur, *Fragrantiam*: Tertium ad miras post Martyrium Sancti primum *intumescentis*, mox *exarescentis* *Moldavæ* vi-ces: Quartum denique ad repertum, dum tumulus Sancto effoditur, in Ecclesia Metropolitana *Prodigiosum Thesaurum* alludere nemo non videt. Plura qui velit, Biographos adeat.

Apicibus istis medium *Capellæ Adalbertinæ*, cujus superficies paulò antè descripta, culmen seu tectum, referebat *Septenos Romanæ Urbis Colles*. Quorum sublimissimo insistens, & suo cum *Capite Ecclesiam* repræsentans Genius (ut vel ex adjectis *Pontificiis Insignibus* conjicere licuit) post expensas Joanneas *Virtutes*, examinata *Miracula*, auditas *Orbis Christiani Voces*, D. JOANNEM NEPO-
MUCENUM Sanctis *Empyrii Civibus* adnumeratum palàm pronun-
cians, *Cultum* Ejusdem *Publicum* gestu comprobabat; Explicante id-
ipsum quatuor complexâ versiculos epigraphâ:

QUOD COEPERAT CLEMENTIA,
CONSUMMAT INNOCENTIA.
HAC^(e) TERMINARI JUDICE
PROCESSUS ISTE DEBUI.

Ubi Vocibus *Clementiæ*, & *Innocentiæ*, hoc est *Abstractis*, ut Scho-
læ loquuntur, *Concretorum* locò uti, & *Elegantix Poëticae*, & *Acu-
minis* ratio postulabat. Quasi nempe diceretur: *Apotheos* Joan-
næ *Processum* non ab alio *Judice* terminari, & *Judicio* finem impo-

ni debuisse, quàm ab *Innocentio* : Qui *Nomen* illud præferat, quod in quibuslibet *Judicialibus Causis* est auspiciatissimum.

Ceterorum porrò sex *Collium* cacumina occupabant alii totidem *Genioli* ; qui *sena* ad ipsum nuper electum *Ecclesiæ Caput*, & *Solennitatis præsentis Actum* alludentia, atque *scutis* singulis inscripta *Epigrammata* hac serie præferebant.

Epigramma

I.

Imperii Curas Divorum cœpit ab Aris.

Relligione istum quis neget esse Bonâ?

Alludebatur ad notum crediti *Malachiæ Vaticinium* ; & Pontificis Dignissimi *Pietas* laudabatur, qui *Pontificatûs* sui *initia* pio hoc *S. Joannis negotiô* auspiciatissimè consecrâset.

II.

Cives Papa Poli qui tam studiosus honorat,

Est dignus Titulô Principis ipse Poli.

Acumen in eo consistebat, quòd *Contiani Proceres*, è quibus hodie sedens *Papa*, *Titulô* etiam *Principum Poli* utantur.

III.

*Procopio quondam ista Domus, nunc sacra Joanni
Instituit. Czechiam diligit ista Domus.*

Respexerat Poëta *S. Bohemiæ Patroni Procopii* Canonizationem ; quam *Innocentio* Papæ hujus *Nominis III.* (qui ex eadem, è qua hodiernus *Innocentius XIII.* Familia (f)) referimus in acceptis. (g) Quid? quòd & aliis pluribus *Beneficiis* Gens ista sibi obstrinxit *Bohemiæ*. Atque inter cætera, nemini ignotum est: in *Suecica* Añ. 1648. *Pragenæ* *Triurbis* oppugnatione præcipuum facile *Propugnatores* Papæ *Cognominem*, & *Agnatum Innocentium de Comitibus* nobis obtigisse. (h)

IV.

Contia Gens Armis Aquilam cum Schacchide gestat.

Quis non Cæsaream, Czechiacâmque notet?

Alludebatur

(f) Vid. Budd. Lexic. &c. (g) Balb. in Boh. S. in vita S. Procopii. (h) Videatur idem in Epigrammatibus.

Alludebatur ad Gentilitia Pontificis signa: Aquilam nempe Tessellatam, hoc est, Scacchidis adinstar expressam. Aquila autem Caesarum Romanorum Tessera; Scacchis Croatiae; (i) unde Czechus Gentis nostrae Pater ad has oras venerat.

V.

*Quod fuit est Michaël. Ejus duo Munia: Cælō
Exaltare Bonos, præcipitare Malos.*

Lusus in eo erat: quod SS. D.N. ante Pontificatum Michaël Angelus dictus; S. autem Michaëlis præcipuæ partes, Fidelium animas inferere Paradiso: (k) Cui simile Pontificis munus, dum Paradiso insertas pronunciat.) Malorum quoque Angelorum cælis depulsio illi tribuitur (cui etiam Pontificia Potestas ob jus Excommunicandi, &c. persimilis.) Unde posito licet Lustrico Nomine, Nominis tamen sui Virtutes retinuisse innuebatur.

VI.

*Dum parit innumeros, multosque adjudicat Astris,
Astris Empyrium Gens satis una replet.*

Respectabat Epigramma sine numero propè Cælites, quos Antia, seu Contiana Domus edidisse legitur. De quibus videri possunt Bucelinus, (l) Bertius, (m) Buddæus, (n) &c. Item eos, qui à quindecim plus minus, ea ex Domo ortis Pontificibus, in Sanctorum, & Beatorum numerum hætenus sunt relati. Quorum notabilis Catalogus. Atque hæc quidem spectaculo isti gratitudinis ergo inferenda videbantur.

Non procul hinc (quod adnotandum ordine sequitur) utrinque comparebant Fontanae geminae: Altera Tiberis Romani, altera Moldavae Prageni simulachris spectabiles. Ac Moldavae quidem addita epigraphe: SANCTUM FECIT. Tiberi verò: SANCTUM PRONUNCIAVIT. Labro prioris adjectum Epigramma:

*Vitam Joanni Nepomucum, Praga Tiaram,
Moldava Martyrii Laurea ferta dedit.*

Posterioris labrum sequens distichon exornabat:

Roma

(i) Vid. Paproc. in Spec. Morav. (k) Ita Ecclesia ipsa in Missa pro Defunctis &c. (l) Loëis ali-
quot. (m) In Vita S. Boëthii. (n) In Lexico.

*Roma addit Radios ; & qualem Moldava fecit ,
Joannem Sanctum jam Tiberis ipse vocat.*

*Peripheriam Spectaculi occupabat ad Joanneos Honores Famæ
Buccinâ excîtus Christianus Orbis. Atque imprimis sese offerebant
quatuor ejus Partes (Nulla enim tam barbara, nulla tam remota, ut
Joannis Nomen ignoret) & sua sibi singulæ habebant Tetrasticha ;
serie sequenti :*

EUROPA.

*Optima Pars Mundi, quâ nulla feracior Aris
Divorum plures, sideribûsque dedit,
Et Tua Joannes Mater Te prima salutat.
Vota Tuæ primùm Tu rata Matris habe.*

ASIA.

*Altera de quatuor Tellus Tibi supplicat Asis ;
Nomen, Joannes, novit & ipsa Tuum.
Pelle hujus tenebras : ut Te quoque, Dive, deinceps,
Quem jam Roma colit Prima, Secunda colat.*

*Roma secunda. Quo nomine Constantinopolim Scriptores ali-
quot aptissimè indigitant.*

AFRICA.

*Ipsa etiam nigro Te suspicit Africa vultu,
Ipse super Cœli sidera tollit Atlas.
Virtutem Herculeæ nequeunt retinere columnæ ;
Plûs ultrâ Radios evibrat illa suos.*

AMERICA.

*Vel postrema Tuum veneratur America Nomen ;
Te Vetus in pretio, Te Novus Orbis habet.
Quà quà Fama volat, Te buccinat illa Patronum.
Buccinet ! Usque Tuus crescere pergat Honos.*

Genii *Personam Ecclesiae Romanae* repræsentantis latera vicinissimè in statuis suis stipabant *Ecclesia Metropolitana Pragensis*, & *Regnum Bohemiae*. Quasi & Novæ Gloriæ accessionem gratularentur *Sancto*, & *Romæ* ob novum istud beneficium gratias referrent. Sub *Metropolitanæ Ecclesiæ Colosso* ingens spectabatur *Iconismus*, in quo totam ejus *Historiam* in brevissimam *Epitomen* (o) *Penicillus* redegerat. Hic enim quotquot *Archi-Episcoporum*, *Episcoporum*, *Canonicorum*, à prima sui *Foundatione* ad hæc usque tempora *Sanctimonie* famâ celebriores *Ecclesia* illa numerat, propriis quisque lineamentis effigiari cernebantur. Ac illi quidem, qui *Joannis Martyrium* vivendo antecessere, in effigie ista *Cælum* occupabant. Cæteri *Joannem* per ardua *Virtutis* tesqua ad *Cælum* proficilcentem *Sacri* cujusdam *Processûs* ritu sequebantur. *Joannes Decessorum* suorum insistebat vestigiis; *Vestigia Joannis* calcabant *Successores*. Ad illos spectabat superior *Epigraphe*: HIS PRÆEUNTIBUS; ad istos inferior: HIS COMITANTIBUS. *Semita* verò, quam omnes tenebant, inscriptionem hemistichon *Ovidianum* (p) suggererat: HAC ITER EST SUPERIS. Denique effigiem totam sequens animabat *Epigramma*:

*Horum Ego dum Sanctæ sequer vestigia Vitæ,
In Cælum recto calle profectus eram.
Et nostras proinde vias quicumque sequetur,
Errare à Cælo, sideribusque nequit.*

Subter *Bohemiae Regni* *Statua* alius priori *Iconismus* respondebat, & *Augustissimi Imperatoris*, ac *Regis Nostri Progenitores*, *Cæsares*, *Reges*, *Archiduces Austriacos*, qui post *Joannis* tempora vivere, *Joannem* coluere, atque ad ejus cultum promovendum, *Apotheosim* impetrandam præ aliis collaboravere, (q) quasi in hoc ipso negotio *Concilium* in *Astris* celebrarent, summâ sui parte complectebatur. Lemma: HIS PROMOVENTIBUS. In medio *Bicipiti Imperiali Aquila* (cujus pectori insertus *Gentilitius Austriæ Clypeus*) insidens *Joannes* attollebatur in *Cælum*. Cum alludente ad notam *Ganymedis Fabulam*, & *priscos Romanarum Apotheoson* (r) ritus *Inscriptione*: HÆC DIGNOS EVEHIT ASTRIS. In imo *Augustissimus* hodie dominans *Imperator* cum *Augustissima Coniuge* sua venerabundus genuflectebat; *Joanne* utrique bene precante, & spem adeo

C

exoptatæ

(o) Vid. omnia prolixè in *Pessinæ Phosph. &c.* (p) *Lib. 1. Metam. v. 170.* (q) Vid. *Balb. in Vita S. Joann. cap. 6. &c.* (r) Vid. *Rosin, Dimpl, Pexensfeld, &c.*

exoptatæ *Masculæ Posteritatis* faciente. Id quod ipsum explicabat appositum *Tetrastichon*:

*Cælo Aqua me quondam genuit. Fœcundum Elementū.
Hinc velut à qua sint omnia, Nomen habet.
At Tibi quæ Nomen CAROLINO à Nomine
ducunt,
CAROLE fœcundas esse precamur AQUAS.*

Ubi ad *Carolinas Bohemæ Thermas*, ex quibus tunc actu Augustissima Imperatrix revertebatur, alludi, nemo non videt.

Bohemæ exemplo sese accommodantes Quatuor Regno illi vicinæ, & partim arctius innexæ, partim incorporatæ Provinciæ, *Austria, Moravia, Silesia, Lusatia*, & ipsæ ad præstandum Joanni primum hoc Ratificatæ *Dulci Homagium* aderant; occupabantque media quatuor suprâ dictarum Angularium Molium latera. Singulæ suam cum Joanne *connexionem* significabant emblematicè, singulæ sua ad Joannem *vota* exprimebant in Symbolis, & ipsa hæc Joanni quadantenus adaptabant.

Austria, dum Pragæ in manibus Sacras Joannis nostri exuvias (*Candentem Rocheti Canonialis Syndenem*, eandemque parte aliquâ *Sanguine Martyris rubentem*, unâ cum Epomidis Doctoralis *Purpura*) pio obtutu contemplaretur, & Gentilitio Archiducum suorum Clypeo *concolores* observaret, in Bonum sibi omen interpretabatur. Unde & Lemma:

AUSTRIACUM COLOR IPSE NOTAT.

Tum Joannem è *Sterilibus* progenitum Parentibus non immemor, convenienter ad Nominis sui ab *Austro* ventorum fertilissimo (s) deducti (t) etymologiam *Genealogicæ* Austriadum è Campis suis *Rubeo-Candidis* excrefcenti *Arbori Fœcundum Austrum*, qui Domum hanc tot votis desiderato Hærede adaugeret, à Joanne precabatur. Idque duplici exprimebat Lemmate; altero Historico: ES STERILI RADICE SATUS. Altero Precatorio: AUSTER ME FERTILIS AFFLET!

Moravia, supra *Tessellatæ Aquilæ* suæ, seu potius *Scacchidis Aquilina* lineamenta referentis (u) Tabellam Lusum quem vocant, *Latrunculorum* (quò apud Symbolographos (x) universa Regnorum *Politica, Motus Regionum, & Bellica Regum Consilia* elegantissimè denotantur)

(s) Vid. Cantic. 4. v. 16. (t) Ortel. & Mercat. in Atlante. (u) Vid. Papr. init. Spec. Morav.
(x) Vid. Hieron. Vidam in Poëm. de Scacch.

denotantur) cum æmulis lufitans, ex *Lauro*, & *Palma* Joannis Nepomuceni Fortunatum & ipsa non unius *Victoriæ* sibi deducebat prælagium; & ad *Bicolores* Lusûs hujus *calculos* alludente Hemisticho, Parti suæ, hoc est *Justæ*, ac *Candidæ* Juges Triumphos ominabatur.

PARS VINCET CANDIDA SEMPER.

Sciens præterea Prudentissimum Joannem è communi Prudentiæ Regula *Fini* semper fuisse intentissimum, & instantem Wenceslao Cæsari desidis Principatûs sui Infelicem, sibi verò vitæ Felicem undequaque *Finem* prævidisse, prædixisseque, aptè sua Joanni *Confinia*, *Limitesque* suos (à quibus ei nomen (y)) in *Mappa*, seu *Tabula Geographicè* designatos, his periculosis præsertim Temporibus, quibus & Hereseos *Cometa Silesiæ*, & *Luna Ottomannica Hungariæ* (z) minatur, epigraphâ perinde duplici, Historicâ, & Precatoriâ commendabat: USQUE TIBI CURÆ FINIS.
MEA SINT CONFINIA TUTA!

Silesia dum additos à Vicario Christi Joanni *Radios* (Sanctitatis Insignia) intelligeret, ad hos Clypearis *Aquilæ* suæ oculos convertebat. Ut enim vulgo notum:

DELECTANT AQUILAS RADII.

Indè occasione nominis sui, quod à *Convenientia*, & *Convenis* traxerat, (a) & memor Joannem *Pacis*, & *Concordiæ* semper fuisse amantissimum, atque innumeras Litigantium partes Authoritate suâ mutuo conciliâsse, (b) ab eo sub *Cytharæ* Symbolo Populis suis *Unitatem Fidei*, *Discordibus* inquam *Chordis Concordiam* operosissimè efflagitabat. Lemma ejus Historicum: PLACUIT CONCORDIA SEMPER. Precatorium: CONVENIANT! FACIENTQUE MELOS.

Lusatia denique novas Joanni *Aras* Romæ auspiciis erectas inaudiens, *Scutarium Bovem* suum, *Aris* natum animal, & ut loquitur Maro, (c) *Victimarum maximam*, ut Plinius, (d) *optimam & laudatissimam* Dulicæ ejusdem Pietati immolabat; cum Lemmate:

STERNIMUR ANTE ARAS.

(y) Ortel: Mercat. Pessina L. 1. Mart. Mor. c. 2. & L. 2. c. 1. (z) *Silesiam*, & *Hungariam*, *Moravia* esse limites vid. in cod. Pess. L. 1. cap. 5. &c. (a) Hagek. Stransky Reipubl. c. 7. n. 3. &c. (b) Balb. in Vita S. Joan. c. 2. sub fin. (c) L. 2. Georg. v. 146. (d) L. 8. c. 45.

Memor porrò à *Pascuis* deductæ (e) nomenclaturæ suæ, & quàm olim *Bono* sub *Pastore* *Bos* ille *Pinguis*, sub *Malis* hodie *Macer* compareat, præfatum Pastorem Bonum *Septem* inter *Colles* obambulantem respectabat animò, eundemque à Præsule Sancto depoſcebat. Lemma ejus Historicum: PASTOR BONUS IPSE FUISTI. Precatorium: PINGVESCAM PASTORE BONO!

Post Bohemiam, eique adstrictas, & concorporos Provincias Joanneo sese sistebant homagio singillatim quatuor *Bohemiæ Status*; qui totidem per *Statuas* expressi *Bales Trophæis* convenientibus exornatas utrinque superstabant, & aptò quisque Titulò Sanctissimum Indigetem suum, Joannem devenerabantur. Hunc Status *Ecclesiasticus* REGNI PRÆLATUM: Status *Dominorum*, seu *Procerum* ECCLESIAE PROCEREM: Status *Equester* CHRISTI MILITEM: *Civilis* CÆLI CIVEM salutabat reverentissimè; gestuque humili Magno illi Cælitè suas quisque commendabat necessitates. Subtus quindecim cuique respondebant *Insignia*; ac è Statu quidem Ecclesiastico (id quod memoriæ perennis causâ addimus) nominatim exhibebantur sequentium: Celsissimi Principis, & *Archi-Episcopi Pragensis* è Comitibus de *Kbünburg*: Illustriss. ac Reverendiss. D. *Episcopi Litomericensis*, *Reginæ-Hradecensis*, *Tiberiadis*, ejusdemque Primi Regni Prælati, *Suffraganei Archi-Episcopalis*, & *Capitularis Præpositi*; tum D. *Capitularis Decani*, ac totius Reverendissimi *Capitali*, Emin. D. *Cardinalis ab Althan*, ut *Præpositi Boleslaviensis*, denique Reverendissimorum, & respectivè Illustrissimorum, ac Perill. DD. Prælatorum, atque Abbatum D. *Generalis Crucigeror. cum Rubra Stella*; D. Præl. *Braunoviensis*, *Offecani*, *Strahoviensis*, *Carloviensis*, *Emautini*, *Teplensis*, & *Joannei sub Rupe*. E Statu Dominorum, seu Procerum, ac Locumtenentium Regni hæc: Illustrissimi, ac Excellentissimi D. Supr. R. Burggravii, seu *Wrbianum*, Supr. R. Præf. seu *Nostliczianum*, Supr. Mareſchalli, seu *Waldsteinicum*, Supremi Camer. seu *Schaff-gotschianum*, Supr. Judicis, seu *Wrbneum*, Præſidis Appellat. seu *Kokorzoweczianum*, Præſidis Cameræ, seu *Hrzanianum*, uti & *Lobkowiczianum*, *Trautmansdorffæum*, *Hartmannianum*, *Martiniczianum*, *Bredauianum*, *Pöttingianum*, *Khinskyanum*, & *Czerninianum*. E Statu Equestri *Hlozekianum*, seu Perill. D. Supremi Scribæ, *Marquartianum*, seu Perill. D. Sub-Camerarii, *Goltzianum*, seu Perill. D. Burggrav. *Reginæ-Hradecensis*, &c. tum *Widerspergerianum*, *Bünanum*, *Dobrzenskianum*, *Pecelianum*, *Mobrenſſianum*, *Wrazdianum*, *Serinsianum*, *Glauchovianum*, *Zitschyanum*, (f) *Krigelsteinianum*, *Salczianum*, & *Binagianum*. Ubi eo collimatum,

(e) Stransky citatus n. 4. (f) Familiæ apud nos Perill. Equitum de *Znorica*.

matum, ut ex omni Dicasterio aliqui, iique ordine Sessionis Priores ponerentur. E Statu denique Civili *Universitatis* Carolo-Ferdinandæ Pragensis, *Pragæ Veteris, Novæ, Parvæ, Hradczani, Plsnæ, Budiegowiczii, Kuttenbergæ, Litomericzii, Regine-Hradeczii, Kurimæ, Ziateczii, Chrudimii, Glattoviæ, Nepomuci.* Quorum postremum, utpote S. Joannis Patriam præterire non potuimus.

Comparebant ulterius serie statuarum hæc, atque illic bifariam divisi *Distriktus duodecim R. Bohemiæ*, Basibus insistentes, quarum dextrum latus *Topographiam, Geographiam* uniuscujusque sinistrum repræsentabat. Pectus implebant Epigraphæ; hoc est, *Tituli* rursum varii S. Joannis; quibus occasione sui quisque *habitus & personæ* sese huic communi Patrono devovere videbatur; ipsaque oculum delectabat varietas, tot disparia schemata uno obtutu contemplantem. *Zatezensis* *Distriktus*, habitu *Messoris*, utpote *Fruum* præ aliis ferax (*Fruges autem Religionis, & Sacerdotii* emblema (g)) **ANTISTITI RELIGIOSISSIMO: Litomericensis, Vinitoris** Schemate, **OPERARIO IN VINEA DOMINI GNAVISSIMO: Kaurzi-** *mensis, Venatoris* cultu, cum adstante penes *Cervo, Deum*, atque *Calum suspirantis* animi in *Sacris Literis* (h) **Symbolo, ASCETÆ CÆLESTIUM SITIENTISSIMO: Raconicensis, effigie Silvani, sub** *umbra Arboris* (quæ ob *vetitam* illam fortassis *Paradisi Terrestris Arborem* (i) *Scientiæ Hieroglyphicon* apud *Ægyptios* (k)) **DO-** *CTORI SCIENTISSIMO: Beraunensis, Figuli* apparatu ob *Argillæ* nimirum præstantis abundantiam (quæ ab *Humo* dictam *Humilitatem* passim designat apud *Symbolographos*) **AULICO HUMIL-** *LIMO: Chrudimensis* ob copiam *Equorum* personâ *Equum frenantis Hippocomi* (quod moderatum *Prudentiâ Zelum* denotare potest *Symbolicè*) **ZELOTÆ MODERATISSIMO: primum istud ab Urbe** *Ratificati Joannei cultus* exhibebat specimen. *Distriktus Czaaslavi-* *ensis Fossoris* habitum referens cum *Gleba Divite* **ELEEMOSYNAR-** *IO LIBERALISSIMO: Boleslaviensis Aucupem* repræsentans (hic enim, si ullus, opportunus *Aucupius*) cum *vaticinii tessera, Ave* (*Auspicia* quippe, & *Auguria ex avibus*) **PROPHETÆ VERA-** *CISSIMO: Bechinensis* cum *Pisce, Piscatoris* specie **SACERDOTI** *SILENTIOSISSIMO: Plsnensis* cum *Ovicula, Patientiæ* emblemate, (l) ornatu *Pastoris*, **MARTYRI PATIENTISSIMO: Regine-** *Hradeczensis, Latomo* similis, & *Petræ* (m) innixus, **ATHLETÆ** *CHRISTI CONSTANTISSIMO: Prachensis* denique, ut *Gemma-* *rium, & Trapezitam* agnosceres, *Aureis* adspersas *Arenis Margaritas*

(g) V. Silva Allegor. Hieronymi Laureti &c. (h) Pf. 42. v. 2. (i) Genes. 2. v. 9. (k) V. Causim. in Polyhistor &c. (l) V. Psal. 43. v. 12. & ibid. Lorin. atque cit. Lauret. (m) V. Pf. 124. v. 1. &c.

utrâque gestans manu, SANCTO IN OCULIS DEI, ET HOMINUM PRETIOSISSIMO, (n) se & sua omnia pientissimè consecrabat.

Huic porrò *Districturn Duodenario* alius adhuc sese intermiscibat *Octonarius*, *Octonas hominum Classes* cum S. Joanne nostro intimius connexas, ejusque Nomini, & Numini peculiariùs devotas comprehendens. Hic residua octo angularium quatuor Machinarum latera totidem implebat symbolis, & *Joanneorum Clientum* numerum perfectissimò (o) hoc numerò opportunè concludebat. Classis hominum prima, *Præsules*, & *Clerus*, Symbolum è dictis constituebat primum; In quo ingens omnino, & Molis *Colossæ* spectabatur *Statua*, S. Joannem Nepomucenum *Præsulis* habitu, sub *Insula*, cum *Pedo* repræsentans. Huic à sinistris *Statuarii* specie *Geniolus* statuam aliam, *Præsulis* pariter lineamenta referentem, sed *rudem* adhuc, & *imperfectam* elaborabat, expoliebátque; desuper autem alius in *exemplar*, & *Ideam* operis Joannem proponebat. Adjectus in lemma dimeter Jambus (quo metri genere sequentium quoque septem Symbolorum conceptæ epigraphæ)

IDEA MAGNI PRÆSULIS.

Classis secunda, *Aulici*, occupabat symbolum secundum. Hic *Aulam* sublimibus altam Columnis videre erat: Ubi *Joannea Pietas Conchæ* insidens *Margaritifera*, omnium eorum, *qui in Domibus Regum sunt*, (p) venerationi proponebatur, & imitationi. Docuit sanè exemplò suò Joannes, In iclestissimis quantumlibet *Aulis* hospitari posse *Pietatem*. Tantò etiam illic *pretiosiore* (quam & ideo *Conchæ* inseruit pictura) tantò *rariore*. Unde lemma Symbolo:

HOC CARIOR, QUO RARIOR.

Sequebatur alio in Symbolo Classis alia, *Docti*, & *Doctores*; qui sub præsidium, & tutelam Joannis vel hinc magis pertinent, quòd is in Universitate Carolina Pragensi *triplicis Doctoratus* (*Theologiæ*, *Canonum*, & *Philosophiæ*) Laureâ fuerit insignitus. *Apollo*, dignus, quem *Musæ* omnes suspicerent, & devenerarentur. In superiore Symboli parte præferebant volantes *Genioli Sanctitatis* *Joannæ* indices, *Radios*; tum Joanni non tantum ut *Doctori*, verum etiam ut *Martyri*, & *Virgini*, debitam *Laurum*, atque *Canonicæ Hymnodie* volumen. Infra *Mons Viridis* Joanni natalis, & fatalis eidem *Fluvius Moldava* sese objectabant. Cum porro *Radii*, *Laurus*, *Notæ Musicae*,

(n) Allusio ad Ps. 115. v. 15. &c. (o) V. Hier. Laur. cit. Diss. de Numeris. (p) Matth. 11. v. 8.

fiæ, Montes, (q) Flumina (r) Phœbo etiam appingantur, innuebat Symbolum: Hunc esse meliorem Sapientiæ Præsidem. Unde & lemma:

HÆC CUNCTA PHOEBUM DENOTANT.

Classis Hominum alia, quam ut curâ singulari Joannes noster olim complectebatur in terris, ita hodieum in Astris confovet, speciali in emblemate deinceps comparebat: *Egeni, & Pauperes*. In hos cum S. Joannes perinde semper existerit *Liberalis*, ac in se *Parcus*, aptè isthic expressit penicillus indè quidem *Hermam* (hoc est, Mercurii *sinè manibus* simulacrum) *Parcitatæ* Hieroglyphicon: hinc verò effigiem Gigantis *Centimani* (qualem Poëtæ *Briareum, Gygem, & Typhæum* fuisse fabulantur (s) toto manuum Centenariò aurum, & argentum in *egenos* profundentis, *Manificentia* emblemata. Cui *inopem* quemque alloquens dimeter rursus Jambus fecit epigraphen.

NULLAS SIBI, CENTUM TIBI.

Videlicet *Manus*. Alibi Symbolo graphicè expressos omne genus *Calamitosos*, ad commune omnium Asylum Joannem, *Protei* (t) sub Ichemate effiguratum convolantes videre erat. Hunc supplicibus Libellis sibi *Consolatorem Mœsti, Ægri Medicum, Rei Advocatum, Navarchum Naufragi, Redemptorem Captivi, Ducem bellò pressi, Oeconomum Ruricolæ*, alii aliud precabantur. Ille ut universis opitulari paratum se demonstraret, *Professionum omnium Personæ, & Supellectilem* habebat in promptu. Adjectumque legabatur ad Verba Apostoli (u) qui & ipse *Sanctior* ejusmodi *Proteus*) alludens lemma:

SIC OMNIBUS FIT OMNIA.

Alibi rursus Symbolicò penicillò expressum cernebatur devinctissimum Joanni Mortalium genus: *Famâ Periclitantes*. Hic *Calumnia* colli infidens *Linguas* trifulcas, & *Pennas* acutas *Sagittarum* instar grandi ex Arcu in Joanneum Clientem furiosè evibrabat; *Invidiâ, & Fraude* suis è pharetris tela suggerentibus. At illum Cælò advolans, & *Scuto* inscriptum *Joannis Nomen* periclitanti obtendens propugnabat Genius. Cum Lemmate:

SCUTO SUB ISTO TUTUS ES.

Per postrema duo sæpe dictarum Molium latera ultimæ duæ Clientum Joanni devinctiorum repræsentabantur Classes: *Pœnitentes* nempe,

(q) *Parnassus, Helicon, &c.* (r) *Hipocrene, seu Aganippe, & Fons Castalius.* (s) V. Ravissii Theatrum &c. (t) V. Ovid. L. 8. Metam. v. 737. &c. (u) 1. ad Cor. q. v. 22.

nempe, & *Moribundi*. *Pœnitentium* personam omnium sustinebat unus; cui *dæmoriū Mutum* (x) præclusis *serâ* labiis *Confessionis* Sacre potestatem adimebat. Sed unâ desuper è Cælo advolabat à Joanne submissus *Genius*: *Clavem* apportans (quæ Joanni imprimis Curæ) tam ad *referendas à Pœnitentibus Conscientiarum* latebras, quàm ad *obseranda à Sacerdotibus Sacramentalis Secreti* adyta opportunam. Cum *Inscriptione*, dimetrô rursus *Jambô* concepta:

OS DAT SILENTIARIUS.

Os Metonymicè, seu *Oris Usū*. *Silentiarius* Antonomasticè. Nec enim minùs Joanni nostro *elogium* illud convenit, quàm Joanni alteri, cujus anniversaria sacra triduô ante istius solennitatem Ecclesia celebrat.

Efficax demum, quod Joannes *Moribundis* præstare solet, *Patrociniū* ità figurabatur. *Moriturientem* *Ægrum* funebri *Classicô* evocabat *Libitina*. Aderat Joannes; &, ut *Mortis Sanctæ* *Conciliatorem* agnosceres, in eam *radios* Cælô diffundebat. Felix *Clasficum*! Nam huic quidem in *Valle Josaphat* (quæ in prospectu) fausto non minùs respondebat clangore *Tuba* Mortuos suscitantis *Angeli*, (y) & *Famæ Buccina*, singulorum pro merito probra, vel decora Orbi toti decantantis. Quo *Symbolô* S. Joannem non adversus *temporalem* modò, sed *æternam* quoque *Infamiam* peculiarem esse Patronum significabatur. Lemma Symboli:

HÆ TRES TUBÆ NON DISSONANT.

Atque hæc quidem hæctenus in *Atrio Ecclesiæ*. De Ecclesia ipsa multa paucis nunc dicenda veniunt. Ejus *Magnificentissimum*, & *vix à Seculis visum* apparatus si pro dignitate recensere esset animus, grandioris res foret operæ, quàm cui pagellæ istæ suffecerint. Nè tamen nihil prorsus dicamus, cæteris plerisque omnibus silentiô prætermisissis, innuere solum nonnulla placet obiter, eaque ferè prosequi, quæ *Pictura*, aut *Poësis* *Magnificentia* isti contribuit.

Parietes undequaque pretiosissimis *Peristromatibus* coruscabant. Per quos elegantissimis nexibus hac illac dependebant multicolores *Florei Lemnisci*, artificiosa *Specula*, atque *Candelabra*. *Iconismi* quoque grandiores *Vitam* S. Joannis repræsentantes, limbis inclusi auratis, unâ cum subjectis correspondentibus *Poëticis Symbolis* circa circum spectaculo insigni præsentium oculos implebant. Quorum series hæc erat:

Iconismus I. Repræsentabatur S. Joannis à Virgine Dei-para miraculosè exorati, *Cælicos* inter *Fulgores* ad *Montem* dictum *Viridem* *Nativitas*. Symbolum

(x) Luc. 11. v. 14. (y) Matth. 24. v. 31.

Symbolum: *Sol oriens ex Monte, & hemisphærium totum ipso jam ab ortu radiis suis illustrans.* Lemma: IPSO JAM FULGET AB ORTU.

Iconismus II. Exhibebatur S. Joannis etiamnum Pueruli *Lethalis Aegritudo*; E qua is tamen nuncupato ad *DEI-param Voto* subito convaleuit.

Symbolum: *Anteus Terræ Filius* Matris contactu defectas *Vires restaurans, & innovans.* (z) Cui S. Joannes in eo similis, quod sicut ille non secus ac *Nativitatem*, ita & *Virium restaurationem Terræ*, ita iste utrumque *Cælo* retulerit in acceptis. Lemma: CÆLUM MIHI, TERRA QUOD ILLI.

Iconismus III. *Actus Publicus Academicus*, quod S. Joannes Neopomucenus in Universitate Carolina SS. *Theologiæ Doctor* creatus est.

Symbolum: *Triplici sub Lauru quiescens Apollo.* Allusio erat ad Fabulam *Daphnes* (quæ *Apollinem fugiens in Laurum* versa) (a) & triplicem S. Joannis, videlicet *Martyrii, Virginitatis, & Doctoratus Laureolam.* Lemma: - - HUNC LAUREA PHOEBUM NULLA FUGIT.

Iconismus IV. *Actus Solennis* in Ecclesia S. Viti, quod S. Joannes *Canonicorum Ecclesiæ Metropolitanæ Pragensis Collegio* est adlectus.

Symbolum: *Stella Nova* in Zodiaco, è *societate siderum* cæterorum decus novum *recipiens*, atque vicissim *reddens.* Lemma: ACCIPIO, REDDOQUE JUBAR.

Iconismus V. Effigiabatur S. Joannis, dum *Concionatoris Aulici* munere perfungitur, quàm *nervosa, tam moderata Eloquentia*, quæ Eum in animis Auditorum regnasse apud Biographos passim legimus.

Symbolum: *Leo Samsonicus*, examen *Apam*, & favum *Mellis* hianti ore eructans. (b) Lemma: VIS SUA VIS IN ORE EST.

Iconismus VI. Exprimebatur Joannis *Humilitas, Litomislensium* Episcopatum, & *Præposituram Wissebradensem*, cui *Supremi Cancellariatus* officium per ea tempora adnexum, magno animo rejiciens.

Symbolum: *Virtus Amazonis habitu fugiens* insequentem se *Umbra*; cujus locò suis distincta lineamentis *Gloriæ* effigies. *Gloria enim Virtutem tanquam Umbra sequitur*, ait Cicero. (c) In quem etiam sensum sæpè philosophatur Seneca, (d) & alii. Lemma: INVITAM SEQUITUR.

Iconismus VII. S. Joannis, *Cæsarei olim Eleemosynarii* in Egenos *Liberalitas.*

Symbolum: *Mons Aurifodinis* Dives, *Aurum*, & *Divitias* suas fodientibus liberaliter *profundens.* Lemma: NON SIBI, VERUM ALIIS.

D

Iconismus

(z) V. Ovid. Metam. & passim. (a) V. cand. Metam. L. I. &c. (b) Judic. 14. v. 8. (c) L. I. Tusc. Quæst. (d) Epist. 79. &c.

Iconismus VIII. S. Joannis ad frangendum *S. Confessionis Sigillum* à *Cesare* sollicitati *Heroicum Silentium*.

Symbolum: *Harpocratis*, seu *Sigalionis* (qui apud *Aegyptios* *Silentii DEUS*) (e) simulachrum. Lemma: MERUERE SILENTIA CÆLUM.

Iconismus IX. Sancti Joannis Sancta *Libertas*, quâ *Cesaris, Coquum Ignibus, & Verui* adjudicantis *crudelitatem* redarguit.

Symbolum: *Speculum Personæ Regiæ*, vultu *distorto*, & *deformi deformitatem* suam *genuinè* repræsentans. Lemma: PROBRA REGIBUS EXPROBRAT IPSIS.

Iconismus X. S. Joannis foedum in Carcerem coniecti *Captivitas*.

Symbolum: *Ignis subterraneus*, è cavernis terræ erumpens, & *stringi nescius*, quò S. Joannis etiam *inter compedes liber* animus denotabatur. Lemma: LIBERTAS CARCERE CRESCET.

Iconismus XI. S. Joannis in *Catasta* extenti per *Faces Tortura*.

Symbolum: *Laurus*, cujus *vertici* imminens *Fulmen*, radici admotus *Ignis*. De hac *Plinius* (f) inter alios testatur eam *igne calico*, seu *Fulmine non tangi*, cum *terrestri* verò *igne* tantam habere *Antipathiam*, ut, si ei *Flammæ* admoveantur, *crepitet*. At S. Joannes, Martyr *Laureatus*, & bruta *Cæsaris Fulmina* despexit, & *Ignibus* licet tortus, *tacuit*. Lemma: TUTIOR HÆC; NEC IN IGNE CREPAT.

Iconismus XII. S. Joannis *Populum* ultimò alloquentis *Ecstasis*; quâ abreptus *Mortem sibi* instantem, & *Regno tristissimum Statum* imminentem prævidit; & prædixit.

Symbolum: *Cygnus, Aquas* inter *Mortem* sibi præcinens. Lemma: SUA FUNERA PRÆCINIT UNDIS.

Iconismus XIII. S. Joannis ultima *Boleslaviensis Peregrinatio*; quam eo præcipuè fine suscepit, ut *DEI-paræ Virgini*, in *Effigie* sua *Thaumaturgæ* prævisum *Agonem* suum commendaret.

Symbolum: *Mare*, atque *Marî exoriens*, & in *Mare revertens Fluvius*. (g) Pulchrum S. Joannis Hieroglyphicon. Et is enim à *Marî Gratiarum*, *MARIA nascens* per infœcundos *Parentes* exoratus, *Moriturus* quoque ad idem *Mare* rediit. Lemma: RESPONDENT ULTIMA PRIMIS.

Iconismus XIV. S. Joannis *Gloriosa Mors*, & eosdem inter, quos inter *natus* est, cæli *Fulgores* felix *occubitus*.

Symbolum: *Sol occidens*, & (ut loqui amant Poëtæ) *Oceano* sese *immergens*, ut cras tantò *redoriatur* serenior. Lemma: CADIT EMERSURUS IN UNIDAS.

Hæc in circuitu Templi. Ad ipsum porrò Sancti *Sepulchrum* (quod *Regali* prorsus *pompâ* exornatum, aurò, argentò, gemmis, ferricò, & multiplici alia pretiosa materie elegantissimè coruscabat, & splendidissimo *Conopeò*, atque *Coronide* *Opiparâ* contextum, artificiosas inter *Statuas*, & ornamenta alia innumera assurgebat, sacerrimasque Martyris *Exuvias*, & *Incorruptam* etiamnum *Linguam* pellucida *crystallò* omnium proponebat obtutui) sena rursus appensa spectabantur

Symbola,

Symbola, & ut priora illa *Vitam*, ita hæc *Mortem* Joanneam, ceterasque *Glorie Joannis Posthumæ circumstantias* figurabant serie sequenti.

Symbolum I. In hoc exprimebatur *Gemmifer* (h) Bohemiæ Fluvius *Moldava*; cuius fluctibus innatabat *Concha* inclusa (*Mortis* S. Symbolum) *radians Calvaria*. Desuper Triangulo suo insertus *Dei Oculus*. Quò *pretiosa in conspectu Domini Mors* (i) *S. Joannis* denotabatur. Lemma: ISTUM SPECTABAT AD AMNEM.

Epigramma:

Gemmiferum meritò Joannes jactus in Amnem.

Hic pretiosa adeò Mors obeunda fuit.

Symbolum II. Ubi Martyrii Joannei locus, *Pons Pragensis* sese offerebat: unà cum Rei tantæ perenni Monumento, sumptuosio Divi Joannis *Æreo Colosso*; quem pro notoria Illustrissimæ Familiæ suæ in Magnum hunc Cælitern pietate Anno 1683. ab obitu Sancti 300. die 31. Augusti Illustr. D. D. Matthias Godefr. L. B. de Wunschvitz, isthic ex voto erigi fecerat. (k) Hinc enim Joannes in *Cælum transit*. Unde etiam Pictoris penicillus *Viam* illam Cæli *Lacteam*, (l) quæ iter est *Superis*, unà cum *sideribus* suis (quæ in Morte Martyris nostri conspicua) ad hujus usque *Pontis oram* deduxit; Cum Lemmate: CON-NECTIT SIDERA TERRÆ.

Epigramma:

Cum soleant Pontes Terras ferènectere Terris,

Cælo hic Pons Terramnectere visus erat.

Symbolum III. Hic ipsum D. Nostri Sepulchrum; Cujus ubique notum Cæleste Privilegium, quod à *Pede hominis calcari* nequeat impunè. (m) Hinc supervolitans Flammeo cum acinace *Cherubinus* (n) ab hoc Profanos omnes arcere videbatur; cum deducto è Virgilii *Æneide* (o) Lemmate: PROCUL ESTE PROFANI. Cui additum, ad *Linguam Sancti Incorruptam* alludens

Epigramma:

Hic nihil ex toto tumulus Mortale recondit.

Tangi à Mortali respuit ergo pede.

Symbolum IV. Tertio respondebat, & *Sepulchrum* referebat *Orphei*. De quo istud memorabile, quod *Infelices*, quas dicimus, *Aves*, ut *Ululae*, *Striges*, *Vespertiones*, *Noctuæ*, circa illud non compareant; *Luscinie* autem, seu *Philomela* nuspiam modulentur jucundius, quàm in Sepulchri hujus vicinia. (p) Idque penicillò etiam expressum; unaque denotatum: Joanneum Tumulum, quàm *Malis terribilem*, tam *amabilem* esse *Bonis*; cum Lemmate: HAS FUGAT, HAS RECREAT.

Epigramma:

Hinc

(h) Disertè Balbinus locis aliquot. (i) Pf. 115. v. 15. (k) V. Joan. Seifert. in Geneal. Wunsch. &c. (l) Ovid. 1. Metam. v. 168. &c. (m) Balbin. in Vita, & passim, V. & V. P. Alb. Chanowsky Veltigium Pix Bohem. (n) V. Gen. 3. v. 24. (o) L. 6. ante med. (p) Pausanias in Bæoticis, &c.

*Hinc Ululæ! huc vos Lusciniæ! Sacratior iste
Orpheus sancta hominum corda tacendo trahit.*

Cum nimirum alter ille Orpheus sylvas & saxa traxerit canendo. (q)

Symbolum V. In hoc videre erat supra dictam *Silentiosam* Joannis *Linguam* nubes inter attolli *Radiatam*. Infra verò Geniolus Sacratissimæ hujus *Linguae* jam penè post *sesquiquartum seculum Incorruptæ* effigiem *Cedro* insculpebat. *Cedro; Incorruptionis* symbolo. Quasi non communi *Mortalitatis* nostræ *Cænò*, sed *Cedro immortalis* (r) fabricatam diceret. Lemma: NON COENO, AT CEDRO.

Epigramma:

*Non Cænò, at Cedro possim fabricata videri.
Quæ tot post Annos me tacuisse loquor.*

Symbolum Ultimum. Hic representabatur Hieroglyphicè in perennem Memoriam, *Joannæ Apotheoseos Chronologia*. Ubi Geniolus nubi insidens, & annos, quibus S. Martyr noster *visione Beatifica* fruitur, ab Anno videlicet 1383. qui ei *lethalis*, ad hunc usque 1724. Annum, quò *Cultus* ejus *Publicus* autoritate Ecclesiæ est *confirmatus*, computans sequentes Arithmetica in Tabella numeros exhibebat:

300.

30.

9.

339.

Notandum verò, quòd eo in computu meri concurrunt *Ternarii*; Videlicet: *Ter Centum, Ter Decem, Ter Tria*. Numerus auspiciatus! *Numerò DEUS impare gaudet*. (s) Quò & collimabat Lemma: AUSPICII NUMERUS FAUSTI; &

Epigramma:

*Ter Centum cum Ter Denis, & Ter Tribus Annis
Specto, ad quem Numerus spectat hic ipse DEUM.*

Atque hic idem totius Apparatus, & Celebritatis præsentis unus esto Finis: DEUS, & JOANNES. Hic omnium præsentium conatuum nostrorum Scopus, hæc Consolatio, hoc Præmium: ut indies magis & magis DEI crescat Gloria, & Honor JOANNIS; Ut omnibus possibilibus modis laudetur, & glorificetur, qui glorificantes se glorificat, *DEUS in Sanctis*; (t)

DEVs, ET SANCTVs IOANNES
NEPOMVCENVs.

(q) Ovid. & passim. (r) *Cedro* digna dicimus, quæ digna *immortalitate*. (s) Virg. Eclog. 8. v. 75. (t) Psal. 67. v. 36. &c.

